



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-69/20-E

Název	Základní škola Na rovině
Sídlo	č. p. 10, 530 02 Třebosice
E-mail	zs@narovine.cz
IČ	71341081
Identifikátor	691001073
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Pavel Chvojka
Zřizovatel	Na rovině, z. s.
Místo inspekční činnosti	č. p. 10, 530 02 Třebosice
Termín inspekční činnosti	10. 1. a 18. až 21. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Na rovině (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny-výdejny.

Ve školním roce 2019/2020 se v šesti třídách vzdělává 34 žáků 1. – 9. ročníku, což je od předešlé inspekce mírné zvýšení. Výrazněji vzrostl počet žáků plnících povinnou školní docházku jiným způsobem, a to formou individuálního vzdělávání, aktuálně jich bylo 44. Kapacita školy je tak využita ze 78 %. Celkem škola eviduje 17 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dva z nich se vzdělávají prostřednictvím individuálního vzdělávacího plánu vytvořeného na základě Školního vzdělávacího programu „Cesta k samostatnosti“ zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální – Díl I.

Do jednoho oddělení školní družiny bylo přihlášeno 23 žáků, přibližně polovina maximálně možného povoleného počtu. Školní jídelna-výdejna zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance školy, a to prostřednictvím dovozu stravy z jiného právního subjektu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Na fungování školy měla v období od minulé inspekce výrazný vliv dvojnásobná změna na pozici ředitele, která ve svém důsledku přinesla dílčí posun ve směřování subjektu, v jeho filosofii. Škola se stále profiluje jako alternativní, nikoliv však založená pouze na principech montessori pedagogiky, ale jimi inspirovaná, jakožto i dalšími vzdělávacími směry. Současné zaměření je postupně ukotvováno, vhodně jsou přenastavovány procesy a postupy, účelně probíhá aktualizace dokumentů školy. Některé z nich byly po formální stránce upraveny či doplněny v průběhu inspekční činnosti. Ředitelem vypracovaná koncepce rozvoje je jasná, přímočará, pedagogickým týmem a zřizovatelem přijatá a podporovaná. Stanovené cíle vedení školy průběžně vyhodnocuje, případně dále rozpracovává, aby bylo dosaženo očekávaných výsledků. Delegování pravomocí a úkolů na další pracovníky je vzhledem k malé velikosti pedagogického sboru náročné, ne vždy optimálně řešitelné (např. činnost koordinátora individuálního vzdělávání). Méně funkční jsou zavedené kontrolní mechanismy, což se projevilo nedostatky zaznamenanými zejména v oblasti individuálního vzdělávání. To bylo opakovaně povolováno bez splnění náležitostí daných právním předpisem, bez řádného posouzení důvodů a podmínek pro tento způsob vzdělávání.

Ve škole se od roku 2016 zcela obměnil učitelství kolektiv a v souvislosti s vyšším počtem žáků i rozrostl. Většina pedagogů splňuje požadavky odborné kvalifikace, ředitel doložil snahu o jejich zajištění i u zbývajících vyučujících. Další vzdělávání vedení školy účinně podporuje, vhodně je využívána forma školení celého pedagogického sboru. Získané poznatky jsou sdíleny při každodenních setkáváních všech zaměstnanců, aktivně se o nich diskutuje, v různé míře jsou uplatňovány ve výuce. Přínosem je týmový duch, který prostupuje všemi aktivitami ve škole. Výchovné poradenství zajišťuje zástupkyně ředitele, která intenzivně spolupracuje se školní metodičkou prevence. Specializační studium zatím neabsolvovaly.

Škola průběžně zlepšuje své prostorové a materiální podmínky, což má pozitivní vliv na kvalitu vzdělávacího procesu. Od poslední inspekce byly uvedeny do provozu další místnosti, prostředí tříd je svým praktickým uspořádáním přizpůsobeno filosofii školy. Zejména na 1. stupni množství volně dostupných a žáky hojně využívaných pomůcek a názorných materiálů umožňuje účinnou podporu výuky. Školní družina má v současnosti již vyčleněnou samostatnou hernu, jejíž plochu navyšuje propojení s prostory školní jídelny. Úpravy problémového stavu školní budovy jsou závislé na finančních možnostech školy a pronajímatele, dosud zde přetrvává neuspokojivý stav toalet.

Vedení usiluje o vytváření příznivých vztahů mezi všemi účastníky vzdělávání, čemuž značně napomáhá rodinné prostředí školy. Nastavení činností školního poradenského pracoviště je v počátcích, systém je účelně nastavený vzhledem k velikosti školy. Tematiku prevence rizikového chování vyučující přirozeně začleňují do vzdělávacího procesu. Žáci se přiměřenou formou také seznamují se zásadami bezpečného chování, což se odráží v minimálním počtu školních úrazů. Důraz je kladen na zdravý způsob života, k němuž přispívají mnohé pohybové aktivity, začátek výuky od devíti hodin i zapojení do programů podporujících zdravé stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces je realizován na základě Školního vzdělávacího programu „Kolem sebe“, který je zpracován v souladu s aktuální verzí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Stanovený učební plán byl naplňován, učební osnovy v některých předmětech nikoliv (např. matematika, fyzika). Nebylo respektováno rozplánování témat do ročníků, logická výstavba struktury učiva, postup od jednoduchého ke složitějšímu. Zápisy probraného učiva byly v třídních knihách často uváděny pro dva spojené ročníky bez jakékoliv diferenciací. Výuka většinou probíhala ve dvouhodinových blocích, které kladou na žáky svojí délkou zvýšené nároky, jak už bylo konstatováno při minulé inspekci. Vyučování doplňují mimoškolní akce (kulturní představení, exkurze, výlety atd.), jež představují žákům probíraná témata v kontextu reálného světa. Uskutečňované projekty vhodně rozvíjejí a kladně ovlivňují životní postoje a hodnoty žáků.

V rámci vzdělávacího procesu byly kromě výukových stanovené i další cíle, např. vedení žáků k samostatnosti a odpovědnosti, systematické plánování a vyhodnocování své práce, vzájemný respekt. Většina žáků dokázala pracovat podle nastavených pravidel a kromě samostatné práce i spolupracovat s ostatními. Kooperativní techniky byly uplatňovány zejména při společné činnosti žáků různých ročníků. V průběhu výuky měli všichni možnost postupovat podle vlastního individuálního tempa. Pozitivní atmosféra sledovaných hodin vytvářela bezpečné učební prostředí. Žáci se proto nebáli chybovat, s důvěrou oslovovali vyučující se svými nápady či pochybnostmi. Zvláště na 1. stupni k efektivitě učení výrazně přispívalo využívání četných učebních pomůcek, včetně dostupné multimediální techniky. Vícesmyslové a víceborové propojení učebního obsahu úspěšně ovlivňovalo dlouhodobější upevnění získaných poznatků. Účinnost osvojování znalostí z anglického jazyka na 2. stupni zvyšovalo propojení s reálnými situacemi běžného života, méně byly konverzační dovednosti žáků rozvíjeny v druhém cizím jazyce. Asistentky pedagoga se efektivně věnovaly vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Posilovaly nejen jejich soustředění v průběhu aktivit, ale také zapojení do kooperativních činností s respektem k jejich individuálním možnostem. Činnost asistentek účinně podpořila vyučovací proces i dalších žáků, přesto v některých hodinách na 2. stupni nebyl učební potenciál žáků dostatečně využit. Během výuky dobře fungovala realizace nastavených principů hodnocení. Žáci mají v různé míře zažité samostatné vyhodnocování svého učení. Učitelé jim zpravidla dávali potřebnou a návodnou zpětnou vazbu o jejich míře pokroku.

Zájmové vzdělávání ve školní družině vychází ze školního vzdělávacího programu „Odpoledne jako doma“. Jeho obsah je naplňován především s důrazem na vlastní aktivitu žáků, jejich zájmy, pohyb a hry. Pozitivním zjištěním bylo, že volná hra a čas pro relaxaci jsou důležitým principem pro odpočinek mladších žáků po náročné aktivitě během výuky. Činnost školní družiny navazuje na působení školy, na zaběhlé rituály. Realizované aktivity jsou pestré a pro žáky zajímavé. Družinové příležitostné akce jsou účelně provázané se školními.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V průběhu výuky bylo zřetelné celkem rovnoměrné naplňování klíčových kompetencí. Žáci zvládali učit se samostatně i v kolektivu. Úroveň komunikace s vyučujícími i se spolužáky přiměřeně korespondovala s jejich věkem, většina z nich dokázala formulovat svůj názor, využívali širší své slovní zásoby. Sociální kompetence jsou rozvíjeny napříč vzdělávacím procesem, vedle samostatnosti a zodpovědnosti vedou učitelé žáky ke vzájemné pomoci a toleranci, například účastí v charitativních aktivitách. Občanské a pracovní kompetence jsou často posilovány společně s přírodovědnou gramotností, žáci se aktivně zapojují do různých ekologických programů, třídí odpad, sbírají starý papír.

Zpětnou vazbu o úrovni vědomostí a dovedností žáků vyučující průběžně získávají hlavně prostřednictvím pedagogického pozorování při činnostech s montessori pomůckami, při řešení problémových či projektových úkolů apod. Komplexnější pohled na úroveň osvojování znalostí poskytuje prohlídka a posouzení žákovského portfolia, na 2. stupni ročníková práce. Získané poznatky pak slouží dílčím způsobem k plánování individuálně zaměřené vzdělávací nabídky, případně pedagogické podpory. Škola pravidelně a konkrétně vyhodnocuje efektivitu realizace podpůrných opatření, což zlepšuje postavení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kolektivu a napomáhá zvýšení kvality jejich vzdělávání. Systém prevence školní neúspěšnosti založený na partnerském vztahu a vnitřní motivaci žáků je většinou účinný a funkční. Zpravidla se jedná o zesílený individuální přístup, spolupráci se zákonnými zástupci. Na vysvědčení jsou všichni žáci hodnoceni slovně tak, že je zřejmá úroveň, které žák dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům stanoveným školním vzdělávacím programem.

Pro žáky s povoleným individuálním vzděláváním je pravidelně organizováno přezkoušení, které je orientační, spíše benevolentní, bez jasněho určení ověřovaných znalostí (obsah zkoušeného učiva je zadán na celý školní rok, nikoliv na pololetí). Škola jej pojímá víceméně jako formální akt, který v současné době nebyl doložen průkaznou dokumentací. Hodnocení je ponecháno na vzdělavateli žáka, vedení školy text uvedený na vysvědčení upravuje jen minimálně, spíše jen po formální stránce.

Primární prevence rizikového chování je systematicky zpracována v preventivním programu. Jeho zaměření zdůrazňuje pozitivní formování osobnosti žáka se zaměřením zejména na komunikační dovednosti, posilování sebevědomí, sebeúcty, vzájemné úcty apod. Pedagogové usilují o jeho naplňování v průběhu vzdělávání i prostřednictvím akcí pro zákonné zástupce, sledují atmosféru žákovských kolektivů i projevy chování jednotlivých žáků. V letošním školním roce došlo k zachycení a řešení projevů kyberšikany.

Důležitou součástí života školy je také její prezentace na veřejnosti, připravovány jsou akce, které obohacují místní kulturní dění, vytvářejí pocit sounáležitosti se školou i obcí.

Závěry

Vývoj školy

- došlo ke zvýšení počtu žáků (včetně těch s povoleným individuálním vzděláváním),
- proběhla dvojnásobná změna na pozici ředitele a podstatně se obměnil pedagogický sbor,
- dochází k postupné dílčí korekci vzdělávací filosofie školy,
- zlepšily se prostorové a materiální podmínky,

- všechny výše uvedené změny pozitivně ovlivňují úroveň vzdělávání ve škole.

Silné stránky

- výuka založená na individualizaci vzdělávací nabídky, s aktivním vedením žáků k sebereflexi a k sebehodnocení, což má pozitivní vliv na efektivitu vzdělávacího procesu,
- týmově spolupracující pedagogický sbor, jehož zájmem je trvale zvyšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně účinný kontrolní systém vedení školy,
- zjišťování a hodnocení výsledků žáků s povoleným individuálním vzděláváním.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- pokračovat ve zvyšování úrovně materiálních podmínek,
- zvážit zařazení vzdělávacího bloku s kratší délkou do rozvrhu hodin zejména mladších žáků,
- stanovit přesné podmínky a obsah přezkoušení žáků vzdělávající se formou individuálního vzdělávání pro každé pololetí školního roku.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy a školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školské právnické osoby ze dne 4. 11. 2013 (včetně Dodatku ze dne 4. 11. 2015)
2. Výpis správního řízení, čj. MSMT-19591/2016-4, ze dne 24. 8. 2016
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ 77392/2015, ze dne 3. 12. 2015
4. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ 52457/2016, ze dne 13. 7. 2016

5. Výpis správního řízení, čj. MSMT-27183/2018-3, ze dne 22. 10. 2018
6. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 22. 5. 2018
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Kolem sebe“ platný od 1. 9. 2014 (poslední aktualizace dne 1. 9. 2018)
8. Školní vzdělávací program „Cesta k samostatnosti“ zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální – Díl I platný od 1. 7. 2018
9. Školní vzdělávací program školní družiny „Odpoledne jako doma“ platný od 1. 9. 2014 (poslední aktualizace dne 1. 10. 2015)
10. Školní matrika – školní rok 2019/2020
11. Školní řád platný od 1. 9. 2014 (poslední aktualizace dne 31. 1. 2017)
12. Vnitřní řád školní družiny platný od 30. 8. 2019
13. Rozvrhy hodin tříd a učitelů – školní rok 2019/2020
14. Třídní knihy – školní roky 2018/2019 a 2019/2020
15. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny – školní rok 2019/2020
16. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2019/2020
17. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2018/2019 a 2019/2020
18. Výroční zpráva o činnosti školy – školní rok 2018/2019
19. Minimální preventivní program – školní rok 2019/2020
20. Školní program proti šikanování – školní rok 2019/2020
21. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-1318/15-E, ze dne 26. 2. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Bc. Iva Morávková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Iva Morávková v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 17. 3. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavel Chvojka, ředitel školy

Mgr. Pavel Chvojka v. r.

V Třebosicích 24. 3. 2020